

**2020.: blago
usporavanje rasta
na 2,5%**

Četiri najveće hrvatske banke upošljavaju glavne ekonomiste i/ili osobe zadužene za strateški razvoj. Hrvatska udruga banaka osnovala je njihov klub. Cilj je povremenim provođenjem anketa prikazati reprezentativno mišljenje glavnih ekonomista banaka o najvažnijim gospodarskim kretanjima i očekivanjima. U „Izglelima“ prikazujemo rezultate ankete o ekonomskim očekivanjima. Glavni ekonomisti ističu da iznose osobne stavove, a ne stavove uprava banaka. Anketa je provedena tijekom prosinca 2019. Rezultate obrađuje Arhivalitika. Rezultati ranijih anketa nalaze se na internetskoj stranici Kluba glavnih ekonomista u okviru stranice Hrvatske udruge banaka u rubrici Analize i publikacije: <http://www.hub.hr/hr/pregledi-i-izgledi>

Međunarodni okvir: rizici i usporavanje

Usporavanje
u EU i
europodručju

U ovo doba godine dobro su poznata očekivanja vodećih prognostičkih institucija za 2020. Unisono se očekuje usporavanje 2020., uglavnom zbog industrijske recesije koja izvire iz autoindustrije i globalnog trgovačkog rata. Međutim, prognoze se razlikuju u pogledu intenziteta i rasprostranjenosti usporavanja. Na primjer, MMF očekuje vrlo slab prijenos usporavanja iz 2019. na 2020., što znači da bi svjetsko i europsko gospodarstvo rano u toku 2020. trebalo dočekati kraj usporavanja i početak novog ciklusa ubrzanja. Europska komisija kraj usporavanja očekuje kasnije u toku 2020. Naglašavamo: radi se o usporavanju (smanjenju brzine rasta), ne o recesiji (padu). Pitanje stoga glasi koliko će rast 2020. biti sporiji od dosadašnjega rasta? MMF očekuje rast njemačkog gospodarstva po stopi od 1,3% 2020., a Europska komisija po stopi od 1,0%. To je veoma važno za kretanja u Srednjoj i Istočnoj Europi. MMF-ova očekivanja prelijevanja usporavanja na Srednju i Istočnu Europu blaža su od očekivanja Komisije, no i jedna i druga ključna institucija zadržavaju relativno optimistična očekivanja za Hrvatsku. Prema MMF-u, hrvatsko gospodarstvo će rasti 3,0% ove i 2,7% sljedeće godine, dok su očekivanja Komisije na 2,9% i 2,6%. Razlika je mala. U tom svjetlu zanimljivo je promotriti kakva su očekivanja glavnih ekonomista velikih hrvatskih banaka. Ona su u nastavku predstavljena u vidu prosjeka, minimalnih i maksimalnih vrijednosti

2019.:
neznatno
slabija kuna
i veći omjer
javnog duga
i BDP-a od
vladinih
očekivanja, uz
mali deficit
proračuna
opće države

Glavni ekonomisti u skladu s prognozama vodećih institucija

U prošlom izdanju Izgleda (srpanj 2019.) glavni ekonomisti su očekivali ovogodišnji rast po stopi od 3%. U međuvremenu to se očekivanje malo promijenilo. Srednje očekivanje rasta od 2,9% kreće se unutar veoma uskog raspona prognoza (2,8%;3,0%) pri čemu osobna potrošnja i investicije „vuku“ prema gore, dok oporavak uvoza poništava doprinos izvoza tako da je, gledano statički sa strane upotrebe BDP-a, doprinos međunarodne razmjene rastu negativan.

Ostale zanimljive prognoze koje treba zabilježiti odnose se na nominalni tečaj kune za euro koji će godinu završiti na nešto slabijoj razini no što se očekivalo pred šest mjeseci, te na deficit proračuna opće države koji bi mogao zadržati omjer javnog duga oko 72% BDP-a što je znatno niže nego 2018. kada je iznosio oko 74%, ali ipak malo više od vladinih očekivanja za kraj ove godine, koja su bliže pragu od 71%.

HUB konsenzus 2019.

		Sredina	Min	Max
1. Proizvodnja i agregatna potražnja				
	(godišnja % promjene)			
	Realni BDP	2,9	2,8	3,0
	Osobna potrošnja	3,4	3,3	3,7
	Javna potrošnja	3,2	2,9	3,4
	Investicije	7,4	6,8	8,1
	Izvoz	3,8	2,1	4,1
	Uvoz	5,4	4,8	5,5
2. Tržište rada i cijene				
	(godišnja % promjene)			
	Stopa nezaposlenosti (%) -(ILO)	7,1	6,8	7,5
	Bruto plaće	3,6	3,1	3,8
	Cijene (prosjeak CPI)	0,8	0,8	0,9
	Temeljna inflacija (HICP)	1,0	1,0	1,0
3. Javne financije: (% BDP)				
	Saldo opće države	-0,2	-0,5	0,0
	Bruto javni dug (ESA2010)	72,1	71,4	72,3
4. Vanjski sektor: (% BDP)				
	Trgovački saldo	-19,7	-20,1	-18,2
	Saldo tekućeg računa platne bilance	1,0	0,9	1,5
	Vanjski dug	79,8	79,4	81,9
5. Monetarni i financijski pokazatelji				
Prinos na 1g trezorski zapis (HRK)	06/2019	0,1	0,1	0,1
	12/2019	0,1	0,1	0,1
Prinos na 5g državnu obveznicu (HRK)	06/2019	0,4	0,3	0,4
	12/2019	0,3	0,1	0,3
Prinos na 10g državnu obveznicu (HRK)	06/2019	1,2	1,2	1,3
	12/2019	0,6	0,4	0,7
M3	godišnja % rasta y-o-y	4,2	4,1	4,3
Krediti privatnom sektoru	godišnja % rasta y-o-y	2,2	1,3	2,5
Tečaj HRK/EUR	06/2019	7,39	7,39	7,39
	12/2019	7,43	7,42	7,45

Usporavanje 2020.

Ekonomisti očekuju usporavanje rasta na 2,5% 2020., što je sporije od 2018. i 2019. godine

Prema očekivanjima ekonomista, izvore iznenađenja u sljedećoj godini ne treba ponovo očekivati u domeni tečaja i deficita odnosno javnog duga. Ekonomisti očekuju tečaj na istim razinama kao potkraj 2019., dok će se omjer javnog duga, uz blagi fiskalni deficit, nastaviti smanjivati približno istim tempom kao i ove godine. Uz nastavak razdoblja niskih kamatnih stopa (potražnja za obveznicama ostat će snažna zbog nastavka ekspanzivne monetarne politike i rizika alternativnih ulaganja), jedina bitna promjena koju vrijedi zabilježiti je usporavanje stope rasta BDP-a na 2,5%. Do usporavanja bi moglo doći uslijed ravnomjerno blagog usporavanja svih sastavnica BDP-a. U anketi o uzrocima takvih kretanja ekonomisti pored vanjskih razloga ističu standardno poznate unutarnje slabosti kao što su izostanak reformi, prepreke ulaganjima, neefikasan državni sektor, čemu pridodaju i nepovoljne demografske trendove.

HUB konsenzus 2020.

		Sredina	Min	Max
1. Proizvodnja i agregatna potražnja				
	(godišnja % promjene)			
	Realni BDP	2,5	2,4	2,5
	Osobna potrošnja	2,9	2,8	3,0
	Javna potrošnja	2,7	2,5	3,3
	Investicije	5,7	5,5	6,5
	Izvoz	2,6	2,0	3,0
	Uvoz	5,0	3,5	6,5
2. Tržište rada i cijene				
	(godišnja % promjene)			
	Stopa nezaposlenosti (%) -(ILO)	6,6	5,8	7,0
	Bruto plaće	3,8	2,5	4,8
	Cijene (prosjeck CPI)	1,3	1,2	1,5
	Temeljna inflacija (HICP)	1,5	1,5	1,5
3. Javne financije: (% BDP)				
	Saldo opće države	-0,4	-0,8	-0,2
	Bruto javni dug (ESA2010)	69,6	69,2	69,8
4. Vanjski sektor: (% BDP)				
	Trgovački saldo	-20,8	-21,2	-17,9
	Saldo tekućeg računa platne bilance	0,7	0,1	1,3
	Vanjski dug	77,3	70,5	80,7
5. Monetarni i financijski pokazatelji				
Prinos na 1g trezorski zapis (HRK)	06/2020	0,1	0,1	0,1
	12/2020	0,1	0,1	0,1
Prinos na 5g državnu obveznicu (HRK)	06/2020	0,1	0,1	0,3
	12/2020	0,1	0,1	0,2
Prinos na 10g državnu obveznicu (HRK)	06/2020	0,5	0,4	0,6
	12/2020	0,4	0,4	0,5
M3	godišnja % rasta y-o-y	3,9	3,8	3,9
Krediti privatnom sektoru	godišnja % rasta y-o-y	2,1	1,9	3,5
Tečaj HRK/EUR	06/2020	7,40	7,38	7,40
	12/2020	7,43	7,42	7,45

Klub glavnih ekonomista hrvatskih banaka

- Zrinka Živković-Matijević, Raiffeisenbank Austria Zagreb, predsjednica Kluba,
 - Alen Kovač, Erste&Steiermärkische Bank, zamjenik predsjednice Kluba
 - Hrvoje Dolenc, Zagrebačka banka
 - Ivana Jović, Privredna banka Zagreb
-